Short Communication

Presenting a Future-oriented Leadership Model in the Education Organization with an Emphasis on an Ethical Approach

H. Mohammadi, M. Islam Panah Ph.D.*, M J. Karam Afrooz Ph.D., F. Malekian Ph.D.
Department of Educational Sciences, Faculty of Literature and Humanities, Islamic Azad University, Kermanshah Branch, Kermanshah, Iran.

Abstract

Background: Today's environment makes managers' education systems face new challenges and every day it becomes more dynamic than before. Global competition and the expectations of evolving societies have doubled the need for forward-looking leadership with ethical approach, understanding this importance, the aim of the research was to providing a model of future-oriented leadership in the education organization with ethics-oriented approach.

Method: Qualitative research method was used using foundational data theory. The participants included professors and managers of higher levels of education in Kermanshah, who were selected as key informants through the purposeful sampling method of 10 people, the estimation of the sample size was based on the theoretical saturation of the data. Data were collected through semi-structured interviews. The data were analyzed by open, central and selective coding.

Results: The findings showed that of causal conditions(ethical structures, cultural capital, ethics in work processes, professional ethics of members, moral reasoning), central phenomenon (strategic management, analysis and organization analysis and diagnosis, ethical problem solving, change and innovation management, ethical intelligence), background conditions (teamwork development, redefinition of ethical values, development of professional learning communities, focus on ethical indicators), intervening conditions (government support, changes environment, technology ethics, ethics in communication networks), strategies (meritorious, justice-oriented, future research) and consequences (educational system excellence, responsiveness to changes) were upgraded to a higher abstract level.

Conclusion: This research by presenting a model Future-oriented leadership in the education organization, emphasizing the ethical approach, will help educational systems in developing ethical leadership to shape the future.

Keywords: *Future-oriented leadership, Ethics oriented, Education system*

***Corresponding Author:** Islam Panah M, Department of Educational Sciences, Faculty of Literature and Humanities, Islamic Azad University, Kermanshah Branch, Kermanshah, Iran. Email: eslampanahmary@gmail.com

How to cite: Mohammadi H, Islam Panah M, Karam Afrooz M.J, Malekian F. Presenting a future-oriented leadership model in the education organization with an emphasis on an ethical approach. Ethics in Science and Technology. 2025,19(4): 213-218.

Copyright © 2025 Authors. Published by Iranian Association for Ethics in Science and Technology. This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license. (https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/). Non-commercial uses of the work are permitted, provided the original work is properly cited

[Downloaded from ethicsjournal.ir on 2026-11-22]
Vol. 19, No. 4, 2025
[DOI: 10.22034/ethicsjournal.19.4.25]

مقاله پژوهشی کوتاه

ارایه الگوی رهبری آینده نگر در سازمان آموزش و پرورش با تاکید بر رویکرد اخلاق مداری

حیدر محمدی، دکترمریم اسلام پناه*، دکترمحمد جواد کرم افروز، دکترفرامرز ملکیان

گروه علوم تربیتی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی،کرمانشاه، ایران.

(تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۶/۱۸، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۸/۱۷)

چکیده

زمینه: محیط امروزی نظام های آموزشی مدیران را با چالش های جدیدی روبه رو می سازد و هر روز پویا تر از قبل می شود. رقابت جهانی و انتظارات جوامع در حال تحول، نیاز به رهبری آینده نگر را دوچندان کرده است، با درک این مهم هدف پژوهش ارائه الگوی رهبری آینده نگر در سازمان آموزش و پرورش با رویکرد اخلاق مداری بود.

روش: روش پژوهش کیفی با استفاده از نظریه داده بنیاد بود. مشارکت کنندگان شامل اساتید و مدیران سطوح عالی آموزش پرورش در کرمانشاه بودند، از طریق روش نمونه گیری هدفمند تعداد ۱۰ نفر انتخاب شدند، برآورد حجم نمونه بر مبنای اشباع نظری داده‌ها انجام شد. داده‌ها از طریق مصاحبه نیمه ساختار یافته گردآوری شد. داده‌ها بوسیله کدگذاری باز، محوری و انتخابی تحلیل شدند.

یافته ها: یافته‌ها نشان داد که شرایط علی(ساختارهای اخلاقی، سرمایه فرهنگی، اخلاق مداری در فرایندهای کاری، اخلاق حرفه ای اعضا، استدلال اخلاقی)، پدیده محوری(مدیریت استراتژیک، تجزیه و تحلیل و تشخیص سازمان، حل اخلاقی مساله، مدیریت تغییر و نوآوری، هوش اخلاقی)، شرایط زمینه ای(توسعه کارتیمی، بازتعریف ارزش‌های اخلاقی، توسعه اجتماعات یادگیری حرفه ای، تمرکز بر شاخص های اخلاقی)، شرایط مداخله‌گر(حمایت دولت، تغییرات محیطی، اخلاق فناوری، اخلاق مداری در شبکه‌های ارتباطی)، راهبردها(شایسته سالاری، عدالت محوری، آینده پژوهی) و پیامدها(تعالی نظام آموزشی، پاسخگویی به تغییرات) به سطح انتزاعی بالاتر ارتقاءداده شد.

نتیجه گیری: این پژوهش با ارایه الگوی رهبری آینده نگر در سازمان آموزش و پرورش با تاکید بر رویکرد اخلاق مداری، به نظام های آموزشی در توسعه رهبری اخلاق مداری برای ترسیم سیمای آینده کمک خواهد کرد.

کلید واژگان: رهبری آینده نگر، اخلاق مداری، نظام آموزش و پرورش

سرآغاز

رهبری[1] یکی از وظایف ضروری مدیران است، موفقیت سازمان در تحقق اهداف در گرو چگونگی اعمال مدیریت و سبک رهبری قرار داد(۱). از نقطه نظر سازمانی رهبری دارای اهمیت حیاتی است، زیرا رهبری نفوذ قدرتمندی بر رفتار فرد و گروه دارد. دلیل دیگر اهمیت رهبری آن است که رهبر کوشش های گروه را در جهت هدفی هدایت می کند، که هدف مورد نظر خود او نیز می باشد(۲). بررسی مطالعات حوزه رهبری نشان می دهد که در گذشته پژوهش ها بر شناسایی تاثیرات مثبت رهبر در سازمان و همچنین رفتار مثبت رهبران در حال حاضر تمرکز داشته‌اند، اما در سال های گذشته این روند با نگاهی جامع تر به بحث رهبری پرداخته است که جنبه آینده نگری در رهبران مورد تاکید قرار گرفته شده است(۳).

رهبری آینده نگر[2] به عنوان یک فرایندی تعریف شده است که در آن یک رهبری اعضای گروه را در ایجاد چشم انداز مطلوب آینده برای رسیدن به اهداف گروه و یا سازمانی حمایت می کند(۴). رهبران آینده نگر پیروان خود را در سه حوزه گرایش یادگیری، جو حمایتی یادگیری و حمایت از فرآیند های یادگیری فردی و گروهی در راستای آینده مطلوب هدایت می کنند(۵، ۶). آنچه سازمان ها نیازمند آن می باشند وجود رهبرانی است که در تلاش برای ساختن آینده سازمان باشند(۷، ۸). سبک و رفتار رهبران آینده نگر، نقش بسیار مهمی در افزایش بهره وری[3] دارد، این گونه از رهبران افرادی هستند که از طریق گفتار، تفکرات و رفتارهایشان در پیروان خود ایجاد ترغیب و انرژی زایی می کنند و به آنها الهام می بخشند، وظیفه کلیدی و اساسی رهبران آینده نگر ایجاد

نویسندهٔ مسئول: نشانی الکترونیکی: eslampanahmary@gmail.com

[Downloaded from ethicsjournal.ir on 2026-11-22]

[DOI: 10.22034/ethicsjournal.19.4.25]

یک چشم انداز جامع و کامل یا یک تصویر از آینده و آنجایی است که سازمان قصد دارد در آینده به آنجا برسد(۹). به‌این‌ترتیب رهبری آینده نگر علاوه بر مزایایی که برای کارکنان و همکاران دارد، موفقیت و بقای سازمان را نیز تحت تاثیر قرار می‌دهد(۱۰). همانطور که مطرح شد رهبران نقش محوری و کلیدی در پیشبرد سازمان در مسیر تحقق اهداف سازمانی و استمرار بقای سازمانی دارند، یکی از مهم ترین ویژگی هایی که امروز در رهبران مد نظر می باشد، اخلاق مداری[۴] است(۱۱). امروزه سازمان ها ضرورت توجه به اخلاق مداری رهبران را احساس کرده اند، در تحقیقات به عمل آمده، نتایج مثبت رهبری اخلاقی[۵] برای سازمان ها ثابت شده است، مقتضیات این نوع رهبری توسعه استاندارد های اخلاقی در رفتار آن است(۱۲ ، ۱۳).

به دلیل افزایش نقش چشمگیر سازمان های آموزش در توسعه کشورها، توسعه سازمان آموزش و پرورش به عنوان یک مسئله مورد توجه می باشد، تا خروجی سازمان های آموزشی را به استانداردهای جهانی نزدیک کند. در کنار این مسئله ظهور سازمان های اجتماعی و گسترش روزافزون چنین سازمانی هایی توجه به مسائل اخلاقی بیش از پیش اهمیت پیدا می کند. در مقابل سازمان آموزش و پرورش از جمله مهمترین سازمان ها برای ساختن آینده مطلوب کشورها قلمداد می شوند. این سازمان باید همواره در راه کمال گام بر دارند و همراه با سازمان های متعالی در خط مقدم محیط رقابتی حرکت کنند، اما نگهداشت وضعیت موجود و تمرکز بر فرایندهای حال مورد تاکید جدی مدیران نظام آموزش و پرورش هست، در صورتی که با توجه به تغییرات محیطی بویژه در عرصه تکنولوژی یکی از مسائل اصلی نظام آموزش و پرورش آینده نگری و وجود رهبرانی است که بر آینده تمرکز دارند. سازمان آموزش و پرورش باید از توانمندی لازم، استقلال[۶]، تحرک و انعطاف پذیری، سازگاری با محیط، مسئولیت پذیری، پاسخگویی[۷] و مشروعیت برای تحقق نیازهایشان و ترسیم سیمای مطلوب آینده برخوردار باشند. این امر بدون رهبری که چشم اندازی مطلوبی از آینده را ترسیم کند، امکان پذیر نیست. بر اساس آنچه که مطرح شد هدف پژوهش حاضر پاسخگویی به این سوال می باشد که مدل رهبری آینده نگر در سازمان آموزش و پرورش با رویکرد اخلاق مداری دارای چه مولفه هایی می باشد؟

روش

روش پژوهش کیفی با استفاده از روش نظریه داده بنیاد بود، مشارکت‌کنندگان اساتید و مدیران سطوح عالی آموزش پرورش در کرمانشاه می باشند که در حوزه رهبری آینده نگر، تخصص آکادمیک، مطالعه تجربی، چاپ کتاب و مقاله داشته اند، برای انتخاب افراد نمونه از روش نمونه گیری هدفمند از نوع نظری استفاده شده است، اطلاعات را درباره رهبری آینده نگر داشته اند. در این راستا با ۱۰ صاحب نظر مصاحبه به عمل آمد. برای برآورد حجم نمونه بر مبنای قانون اشباع نظری داده ها انجام شد. اشباع نظری مقوله ها در مصاحبه ۹ برای پژوهشگر به دست آمد؛ اما پژوهشگر پس از آن ۱ مصاحبه تکمیلی با مشارکت کنندگان نیز انجام داد، فرایند مصاحبه ضبط و یا یادداشت برداری شد و سپس بازنویسی شد، تمامی مشارکت کنندگان از قبل و به وسیله پست الکترونیک یا مراجعه حضوری در جریان هدف و سوالات مصاحبه قرار گرفته و پس از پیگیری تلفنی و اعلام موافقت افراد و تعیین زمان و مکان ملاقات، مصاحبه برگزار شد.

به منظور گردآوری داده‌های پژوهش از ابزار مصاحبه نیمه ساختاریافته استفاده شد. روایی از سه روش(بازخورد مشارکت‌کننده، بازخورد مشارکت‌کننده و ناظران بیرونی) برای روایی داده‌های پژوهش استفاده شد. برای بررسی پایایی نیز از یادداشت برداری مفصل و دقیق سر صحنه، ضبط صوت با کیفیت برای ثبت دقیق یافته ها و آنالیز داده‌ها به کمک افراد ناشناس به طوری که دیدگاه‌های مجریان پژوهش اثری در تحلیل داده نداشته باشد، بهره گرفته شد. به منظور تحلیل داده‌های به دست آمده از بخش از طریق فرایند کدگذاری باز، انتخابی و محوری مبتنی بر طرح نظام دار داده‌بنیاد بهره گرفته شد.

یافته‌ها

تجزیه و تحلیل داده های این پژوهش بر اساس دستور العمل رویکرد داده بنیاد انجام گرفت، نتایج حاصل در نگاره ۱ در قالب مدل پارادایمی نشان داده شده است.

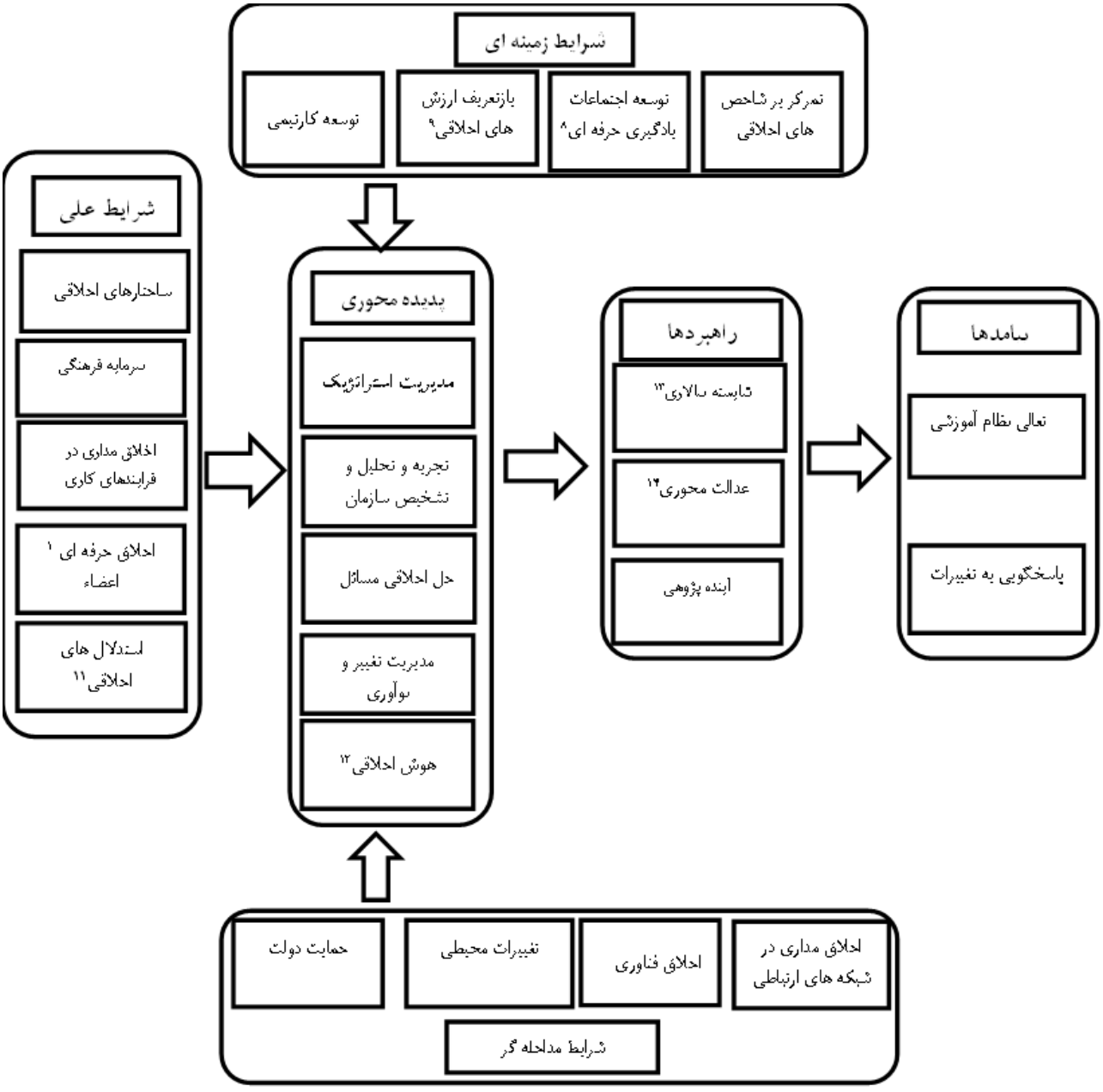
بحث

در راستای پدیده محوری در پژوهشی مشخص شد که ابعاد رهبری آینده نگر شامل چشم انداز آینده، واکنش به تغییرات محیطی، تغییرات در نیازها و خواست و پاسخگویی سریع به تغییرات می باشد(۱۴). باید عنوان کرد که رهبری آینده نگر در نظام آموزش و پرورش نیازمند توسعه دانش نظری مبتنی بر نظریات و پژوهش‌های گذشته در حوزه رهبری است، در کنار آن ضرورت توسعه مهارت‌های مورد نیاز رهبری با تاکید بر اخلاق حرفه ای احساس می‌شود، ساختار سازمانی با افزایش تجارب و مهارت‌های مدیران در خصوص فعالیت‌های آینده نگرانه و برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های تخصصی آموزش سبک رهبری آینده نگر به توسعه ظرفیت های آینده نگری در مدیران می‌پردازد، همچنین این مهم نیازمند فضا و بستری برای ارائه نظرات، ایده‌های خلاقانه و نوآورانه از سوی مدیران در یک فضای مبتنی بر رعایت اخلاق و احترام است.

در راستای عوامل اثرگذار در مطالعه ای گزارش شد که درک محیط پیرامون و اینده، مهارت ارتباطی و سامان دهنده امور را از عوامل موثر بر سبک رهبری اینده نگر معرفی کردند(۱۵)، بر اساس نظر پژوهشگران طیف گسترده ای از عوامل فردی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی بر توسعه رهبری آینده نگر در نظام های آموزشی مؤثر هستند(۱۶). باید عنوان کرد که عوامل اثر گذار در بستر برگزاری تغییرات شرایط ساختاری نظام آموزش و پرورش برای ارائه ایده‌های آینده نگرانه مدیران و حمایت از

مقاله پژوهشی کوتاه
فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری، سال نوزدهم، شماره ۴، ۱۴۰۳
[Downloaded from ethicsjournal.ir on 2026-11-22]
[DOI: 10.22034/ethicsjournal.19.4.25]

ایده‌های جدید آنان، رشد اخلاق حرفه ای، ارتباط مؤثر بین محیط و شناسایی فرصت های جدید برای استفاده حداکثری از ظرفیت ها و توانمندی موجود بر رهبری آینده نگر مؤثر می‌باشند، این عوامل تمرکز ویژه بر فرایندهای سازمانی بخصوص برای توسعه جلسات آینده پژوهی در بستر گفتمان اخلاقی[15] دارند. در راستای شرایط زمینه ای در پژوهشی گزارش شد که رهبری در نظام های اموزشی تحت تأثیر یادگیری تیمی، ویژگی‌های علمی و اخلاقی می‌باشد(۱۷).



نگاره ۱: مدل پارادایمی رهبری آینده نگر با رویکرد اخلاق مداری

باید عنوان کرد کارتیمی و باز تعریف ارزش‌های اخلاق مدارانه در قالب تقویت فعالیت‌های گروهی و توسعه فرهنگ کارتیمی، زمینه انعطاف پذیری در فرهنگ حاکم بر نظام آموزش و پرورش را فراهم می‌آورد و در این بستر با تعریف و تزریق ارزش‌های اخلاقی جدید به محیط آموزشی و تعریف هنجارهای اخلاقی در راستای رهبری آینده نگر، به ارائه یک جهان بینی مشترک با رویکرد آینده نگری می‌پردازد، که از این طریق می‌تواند در توسعه رهبری آینده نگر در نظام آموزش و پرورش نقش مؤثری داشته باشد.

در راستای شرایط مداخله گر در مطالعه ای گزارش شد که تخصیص بودجه کافی و حمایت دولت، توسعه فنّاوری اطلاعات و ارتباطات نقش مؤثری در توسعه رهبری در نظام های آموزشی دارد(۱۸). در این راستا می‌توان بیان کرد که توسعه شبکه‌های ارتباط اجتماعی مبتنی بر اخلاق مداری و پیوندهای علمی با بهره‌مندی از شبکه‌های اجتماعی مجازی

[Downloaded from ethicsjournal.ir on 2026-11-22]

[DOI: 10.22034/ethicsjournal.19.4.25]

برای ارتباطات مدیران نظام آموزش و پرورش به توسعه رهبری آینده نگر می‌پردازد، این ساختار تأکید بر بهره‌گیری از تکنولوژی‌های نوین آموزشی در فضای مدیریتی و توسعه زیرساخت‌های فناوری اطلاعات دارد تا بتواند به درستی از شبکه‌های مدیریت مبتنی بر وب بهره‌مند شود، در نتیجه ضرورت توجه به اخلاق تکنولوژی احساس می شود. در راستای راهبردها در مطالعه ای در مطالعه‌ای گزارش شد که راهکار نظام های آموزشی برای آینده نگری، تحول در ساختارهای مدیریتی و رهبری مدارس به همراه انعطاف‌پذیری در ساختار و رویه‌های کاری و آموزشی است(۱۹)، می‌توان بیان داشت که راهبرد استراتژیک نظام آموزش و پرورش در مدیریت و رهبری اثربخش در جهت هدایت آموزش و پرورش برای تولید ثروت نهفته است، حرکت به سوی رهبری آینده نگر با تاکید بر اخلاق مداری در وهله اول نیازمند اصلاح ساختارهای مدیریتی است، در این راستا بهره‌گیری از مدیران با تجربه، خلاق و نوآور، اخلاق مداری راهبردی اثربخش است، مدیران و دست اندرکاران می‌بایست با شایسته سالاری زمینه توسعه عدالت در تمامی سطوح نظام آموزش و پرورش را فراهم آورند. در راستای پیامدها در مطالعه ای گزارش شد که آینده نگری در نظام های آموزشی می‌تواند عملکرد مطلوب و سودآوری را برای آنها به ارمغان آورد(۲۰). باید بیان کرد رهبری آینده نگری با رویکرد اخلاق مداری در سطح فردی برای مدیران و اعضای سازمان رضایتمندی و تعلق کاری، برای نظام آموزش و پرورش توسعه فرهنگ آینده نگری، تعالی اخلاق سازمانی با هدف سرعت بخشیدن به رشد اقتصادی، قانونمند کردن نوآوری، اثربخشی و کارایی، تغییر نگرش به آینده، آماده کردن فراگیران برای ورود به بازار کار، مشارکت اعضای سازمان در مدیریت و رهبری و در نهایت برای جامعه پیشرفت و توسعه را به همراه خواهد آورد.

نتیجه گیری

سازمان آموزش و پرورش سازمان حرفه ای است و مجموعه ای از رفتارهای انسانی را پوشش می دهد، بنابراین سازمان آموزش و پرورش می تواند به لحاظ رفتار سازمانی با تاکید بر اصول اخلاقی مورد بحث قرار بگیرد. بررسی در این زمینه می تواند مسئولان و دست اندرکاران سازمان آموزش و پرورش را برای اتخاذ تدابیری در راستای توسعه و نهادینه کردن رهبری رهنمون باشد. امروزه جامعه ای در جهت سازگاری با تغییرات و رقابت جهانی پیشتاز خواهد بود که از نیروی انسانی ماهر و متخصص، خلاق، خودباور و کارآفرینو اخلاق مداری برخوردار باشد. در این فضای نوین، کشور ما بیش از هر زمان دیگر نیازمند سازمان آموزش و پرورش پویا و مترقی است که آینده نگری را با تاکید بر اخلاق مداری در سطوح مختلف برنامه های خود مد نظر داشته باشد.

ملاحظه های اخلاقی

موضوعات اخلاقی همچون؛ سرقت ادبی، رضایت آگاهانه؛ انتشار چندگانه و ... در پژوهش حاضر موردتوجه قرارگرفته‌اند.

سپاسگزاری

گروه پژوهش بر خود لازم می داند که از اساتید و تمام کسانی که در انجام این پژوهش همکاری داشته اند، سپاسگزاری نماید.

واژه نامه

1. Leadership	رهبری
2. Future-oriented leadership	رهبری آینده نگر
3. Efficiency	بهره وری
4. Ethical	اخلاق مداری
5. Ethical Leadership	رهبری اخلاقی
6. Independent	استقلال
7. Responsiveness	پاسخگویی
8. Professional Learning Communities	اجتماعات یادگیری حرفه ای
9. Moral Values	ارزش های اخلاقی
10. Professional Ethics	اخلاق حرفه ای
11. Moral Reasoning	استدلال اخلاقی
12. Moral Intelligence	هوش اخلاقی
13. Meritocracy	شایسته سالاری
14. Central Justice	عدالت محوری
15. Moral Discourse	گفتمان اخلاقی

References

1. Fischer T, Tian A M, Hughes D J. (2021). Abusive supervision: A systematic review and fundamental rethink, The Leadership Quarterly; 32(6): 195-209. https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2021.101540
2. Howard M, Holmes P. (2019). Social courage fosters both voice and silence in the workplace: A study on multidimensional voice and silence with boundary conditions, Journal of Organizational Effectiveness: People and Performance; 25(2): 147-159. DOI:10.1108/JOEPP-04-2019-0034
3. Williams K R. (2018). Toxic leadership in defense and federal workplaces: sabotaging the mission and innovation, International Journal of Public Leadership;14(3):179-198. DOI:10.1108/IJPL-04-2018-0023
4. Ju D, Huang M, Liu D, Oin X, Hu Q, Chen C. (2019). Supervisory consequences of abusive supervision: An investigation of sense of power, managerial self-efficacy, and Future-oriented leadership behavior, Organizational Behavior and Human Decision Processes; 154: 80-95. https://doi.org/10.1016/j.obhdp.2019.09.003
5. Jiang W, An Y, Wang L, Zheng C. (2021). Newcomers' reaction to the abusive supervision toward peers during organizational socialization, Journal of Vocational Behavior; 128: 1-8. https://doi.org/10.1016/j.jvb.2021.103586
6. Xu J, Wang X, Yan L.(2021). The moderating effect of abusive supervision on information security policy

مقاله پژوهشی کوتاه
فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری، سال نوزدهم، شماره ۴، ۱۴۰۳
[Downloaded from ethicsjournal.ir on 2026-11-22]
[DOI: 10.22034/ethicsjournal.19.4.25]

compliance: Evidence from the hospitality industry, Computers & Security;111: 102-114. https://doi.org/10.1016/j.cose.2021.102455
7. Bergsten E, Haapakangas A, Larsson J, Jahncke H, Hallman A M.(2021). Effects of relocation to activity-based workplaces on perceived productivity: Importance of change-oriented leadership, Applied Ergonomics;93: 103-114. https://doi.org/10.1016/j.apergo.2020.103348
8. Nalda F R, Emeterio M C , Arias-Oliva M.(2020), The strategic influence of school principal leadership in the digital transformation of schools, Computers in Human Behavior;112: 106-117. https://doi.org/10.1016/j.chb.2020.106481
9. Nikokar H, Akbari M, Ahi P, Qiazi R. (2019). Explaining the role of forward-looking leadership in improving organizational productivity through the mediation of organizational commitment, Administrative Management Research Quarterly; 14(1): 101-123. (In Persian). 10.30495/QJOPM.2020.1879598.2632
10. Shen C, Yang J, He P, Wu Y. (2019). How does abusive supervision restrict employees' feedback-seeking behavior?, Journal of Managerial Psychology;34(8): 546-559. DOI:10.1108/JMP-10-2018-0480
11. Alirahimi M, Amikhani A H, Rasoli R, Taleghani Gh. (2018). The Role of Ethical Leadership and Organizational Ethics on Reducing Organizational Turnover. Ethics in science and Technology; 13 (1) :56-64. (In Persian).http://ethicsjournal.ir/article-1-992-en.html
12. Ghalavandi H.(2018). Studying the Relationship between Moral Leadership and Burnout with Satisfaction of Life. Ethics in science and Technology; 13 (1) :82-90. (In Persian). http://ethicsjournal.ir/article-1-996-en.html
13. Firoozi N, Shojaee A A, Hosseinzadeh B. (2023). Analyzing the Relationship between In-Service Training and the Effectiveness of Health Care Workers: The Mediating Role of Conscious Ethical Leadership. Ethics in Science and Technology; 18 (1) :180-188. (In Persian). http://ethicsjournal.ir/article-1-2117-en.html
14. Amofa A K, Okronipa G A, Boateng K. (2016). Leadership Styles and Organisational Pro-ductivity: A Case Study of Ghana Cement Limited. European Journal of Business and Man-agement; 8(2): 131-143.
15. Ali F, Nursyamsi I. Madris S. (2019). The Effect of Visionary Leadership on Study Program Performance in Lldikti IX Sulawesi, International Journal of Advanced Engineering Research and Science; 6(10):242-248. https://dx.doi.org/10.22161/ijaers.610.37
16. Islam N, Afrin S, Alif S K, Hassan R, Islam M M, Kayani R E, Khan M M. (2020). Factors Preventing future leadership: The Case of University Graduates in Bangladesh. World; 11(1): 1-9.
17. Jansen S, Van de Zande T, Brinkkemper S, Stam E, Varma V. (2015). How education, stimulation, and incubation encourage student entrepreneurship: Observations from MIT, IIIT, and Utrecht University, The International Journal of Management Education;13(2): 170-181. https://doi.org/10.1016/j.ijme.2015.03.001
18. Wiseman AW. (2014). Internationally Comparative Approaches to Innovation and Future Leadership in Education, in Alexander W. Wiseman (ed.) International Educational Innovation and Public Sector Entrepreneurship (International Perspectives on Education and Society;23:3-31. DOI:10.1108/S1479-3679(2013)0000023009
19. Nurmi P, Paasio K. (2007). Entrepreneurship in Finnish universities, Education + Training; 49(1): 56-65.
20. Kuttim M, Kallaste M, Venesaar U, & Kiis A. (2014). Entrepreneurship Education at University Level and Students' Entrepreneurial Intentions, Procedia - Social and Behavioral Sciences; 11024: 658-668. https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.12.910

[Downloaded from ethicsjournal.ir on 2026-11-22]
[DOI: 10.22034/ethicsjournal.19.4.25]